U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy, JUDr. Jana Vyklického, JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **A. H.**, zast. JUDr. Davidem Jarošem, advokátem, se sídlem Jílovská 1167/71a, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, poštovní schránka 21/OAM, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 7. 2011, č. j. OAM-160/VL-18-PA03-2009, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2011, č. j. 1 Az 14/2011 – 20,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), jímž byla zamítnuta stěžovatelova žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 7. 2011, č. j. OAM-160/VL-18-PA03-2009 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“).

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že stěžovatel podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, v níž uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny arménské národnosti a gregoriánského náboženského vyznání. Je ženatý a jeho manželka Z. H., nar. X, dcera Z. H., nar. X, obě ukrajinské státní příslušnosti a arménské národnosti, a syn E. H.. (nar. X, bez státní příslušnosti, arménské národnosti) jsou také společně s ním žadateli mezinárodní ochranu. Stěžovatel předložil cestovní doklad Ukrajiny platný do 2. 7. 2011.

V průběhu správního řízení o žádosti o udělení mezinárodněprávní ochrany byly zjištěny následující skutečnosti. Již z předchozího správního řízení o první žádosti stěžovatele v roce 2005 vyplynulo, že motivem stěžovatelova odchodu z Ukrajiny byla

skutečnost, že se při předvolební kampani v létě a na podzim 2004 za úplatu podílel na dopravě agitátorů a přívrženců neúspěšného kandidáta Janukovyče. Po volbách se měl dostat do problémů s přívrženci vítězného kandidáta Juščenka. Bylo mu rozbito sklo na autě, poškozen jeho prodejní stánek a na jeho dům byly vhozeny petardy. Stěžoval si na policii, ale na radu svého známého policisty od dalších stížností upustil, protože zjistil, že to nemá smysl. Dále také stěžovatel uvedl, že místní obyvatelé nechtěli příliš nakupovat v jeho stánku, což mělo souvislost s jeho arménskou národností. Takové problémy však podle něho mají na Ukrajině všichni Arméni a tento stánek jim stejně na živobytí nestačil. Podle pozdější výpovědi stěžovatele však hlavním důvodem odchodu rodiny z Ukrajiny nebyla snaha o vylepšení ekonomické situace rodiny, která byla velmi dobře zajištěna (stěžovatel uvedl, že měl dokonce dva automobily, BMW a Moskviče). Při té příležitosti také zmínil, že měl potíže s daňovou inspekcí, což mělo být způsobeno rovněž jeho arménským původem. Posledním popudem k vycestování z Ukrajiny bylo napadení a zranění syna jedné ženy, kterou vozil při zmíněné předvolební kampani.

Žalovaný shledal, že stěžovatel uvedl nové okolnosti, které nebyly předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci jeho žádosti. Hlavním důvodem odchodu stěžovatele z Ukrajiny je podle něho pocit hrozby pro rodinu, neboť dostal varování a výhrůžky ze strany jistých osob. Podle svých vlastních slov nebyl na straně Viktora Janukovyče, jeho cílem bylo si pouze přivydělat. Stěžovatel je přesvědčen, že nemůže riskovat nebezpečí pro svou rodinu i přesto, že v současné době vládne na Ukrajině Viktor Janukovyč. Nemá však na podporu svých tvrzení k dispozici žádné důkazy. Podle stěžovatele by návrat na Ukrajinu znamenal pro jeho rodinu trest smrti, protože by se každý den musel obávat toho, že jeho rodinu někdo zabije. Cílem této žádosti je legalizace dalšího pobytu stěžovatele v ČR. Žalovaný při posouzení opětovné žádosti o udělení mezinárodní ochrany vyšel z toho, že důvodem k podání současné žádosti o udělení mezinárodní ochrany je stěžovatelova snaha o legalizaci dalšího pobytu na území ČR proto, že se nechce vrátit na Ukrajinu, kde mělo docházet k diskriminaci jeho dětí, teroru ze strany místních obyvatel a ohrožení života ze strany osob napojených na státní aparát.

Žalovaný vyložil ustanovení § 28 odst. 1 a §12 písm. a), b) zákona o azylu a vymezil pojem pronásledování. Vycházel z rozhodnutí cizinecké policie o správním vyhoštění stěžovatele z území ČR, jakož i z informací o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině (MZV ČR, č. j. 113176/2009-LPTP ze dne 23. 7. 2009, č. j. 111193/2009 – LP ze dne 29. 7. 2009, č. j. 106362/2009-LPTP ze dne 13. 5. 2009, a č. j. 129871/2010-LPTP ze dne 19. 1. 2010). Přitom neshledal, že by stěžovatel byl během svého pobytu na Ukrajině, případně v ČR jakkoliv politicky činný, anebo že by významně uplatňoval svá politická práva nebo svobody tak, jak to předpokládá ustanovení § 12 zákona o azylu. Veškeré kontakty, které měl s politikou na Ukrajině, spočívaly v distribuci propagačního materiálu na podporu kandidáta Janukovyče a navíc za tuto činnost také dostával zaplaceno; jinak neměl s politikou podle svých vlastních slov nic společného. Sám stěžovatel žádnou politickou činnost nevyvíjel a nijak se politicky neangažoval. Problémy, které popsal, nebylo možno podle žalovaného v žádném případě podřadit pod pojem pronásledování. Stěžovatel nedal státním orgánům Ukrajiny, nevládním organizacím, či dokonce ombudsmanovi, prostor k tomu, aby jemu a jeho rodině zajistily ochranu před negativními jevy, které ve svých výpovědích zmínil. Tyto

důvody žadatelova odchodu z Ukrajiny ve vztahu k žádosti o mezinárodní ochranu byly již posouzeny v minulém řízení. Žalovaný tedy uzavřel, že stěžovatel nebyl ve vlasti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod podle ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu.

Dále v průběhu správního řízení nebyly zjištěny žádné okolnosti, které by nasvědčovaly tomu, že byl pronásledován z důvodu rasy, pohlaví, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či politickému přesvědčení, jak stanovuje § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatelovu placenou činnost v předvolební kampani nelze považovat za uplatňování politických práv a svobod a sám stěžovatel ve své výpovědi vyvrátil, že by mohl mít nějaké potíže s uplatňováním svého politického přesvědčení, jelikož popřel, že by nějaké přesvědčení vůbec měl. Tvrzené problémy stěžovatele a jeho rodiny na Ukrajině nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 5 zákona o azylu, neboť nedošlo k ohrožení života ani svobody žadatele nebo jeho rodiny. Žalovaný rovněž vyhodnotil jako přehnaná stěžovatelova vyjádření o tom, že jeho děti byly na Ukrajině diskriminovány a jejich život byl ohrožen terorem místních obyvatel. I když se pokoušel požádat o pomoc policii, spokojil se s tím, že mu nemohou pomoci. O další pomoc nikoho nepožádal. V této souvislosti žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003. Stran obecných informací o Ukrajině žalovaný vycházel z citovaných zpráv Ministerstva zahraničních věcí, podle nichž občanům Ukrajiny nehrozí diskriminace či pronásledování z důvodů jejich názorů, ani dlouhodobého pobytu v zahraničí. Žadatel opustil Ukrajinu bez problémů a sám jednoznačně sdělil, že v současné době mu tam nehrozí pronásledování. Stran tvrzené šikany jeho dětí ve škole či sportovním klubu žalovaný rovněž neshledal důvody pro udělení azylu dle výše uvedených ustanovení a poukázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2004, č. j. 7 Azs 186/2004.

Žalovaný se konečně věnoval také námitce stěžovatele, že nemohli s rodinou po vydání výjezdního příkazu odjet, protože jejich syn neměl potřebný doklad. Žalovaný k tomu uvedl, že stěžovatelův syn se nachází zřejmě ve stejné situaci, neboť je podle všeho občanem Ukrajiny, ale bez dokumentů. Z toho důvodu stěžovatel požádal i pro své děti o humanitární azyl. Stěžovatel k tomu nedokázal odpovědět na otázku, proč v minulosti nemohli opustit ČR, když byl nezletilý syn ještě uveden v cestovním dokladu matky.

Žalovaný tak shrnul, že jmenovaný neuvedl v průběhu řízení o udělení azylu žádnou skutečnost, na základě které by bylo možno usuzovat, že se důvodně obává pronásledování z důvodu své rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů dle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Proto neudělil stěžovateli azyl ve smyslu § 12 písm. a), b) zákona o azylu. Dále se žalovaný zabýval důvody pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny (§ 13 odst. 3 zákona o azylu), důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu (který stěžovatel výslovně požadoval) a také důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 1 zákona o azylu. V tomto ohledu žalovaný nedospěl k závěru, že by stěžovateli byl uložen na Ukrajině trest smrti, či mu hrozilo vykonání tohoto trestu, ani neshledal důvod k tomu domnívat se, že by stěžovatel mohl být v případě svého návratu do vlasti vystaven mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. K tomu uvedl, že nelze předpokládat, že problémy, které stěžovateli měly vzniknout před

jeho odchodem z vlasti, by především vzhledem k následnému vývoji politické situace na Ukrajině mohly trvat do současnosti a měly by být důvodem k jeho vážným obavám z návratu. Ani v případě, že by se státní orgány Ukrajiny dozvěděly, že stěžovatel požádal v ČR o udělení mezinárodní ochrany, nejsou známy případy, kdy by někdo byl z tohoto důvodu perzekuován. Žalovaný uzavřel, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany jak podle § 14a odst. 1a 2, tak ani podle § 14b zákona o azylu.

Napadeným rozsudkem městský soud rozhodl o zamítnutí žaloby proti napadenému rozhodnutí. V odůvodnění uvedl, že stěžovatel podal již v minulosti žádost o udělení mezinárodní ochrany, přičemž jako důvod k odjezdu z Ukrajiny uvedl potíže, které měl kvůli účasti na předvolební kampani, kde pomáhal s distribucí propagačního materiálu. Městský soud v prvé řadě odkázal na předchozí řízení před žalovaným i správními soudy, kde byla důvodem pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany právě stěžovatelova tvrzená politická činnost, kterou však ani Nejvyšší správní soud nevyhodnotil jako relevantní z pohledu splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. Městský soud se plně ztotožnil s názorem žalovaného, že v dané věci nešlo o projev politického názoru, nýbrž o přivýdělek žalobce. Podle názoru soudu sice jsou státy, kde již samotná účast na demonstraci může způsobit perzekuci občana ze strany státních orgánů, ale tato situace v případě stěžovatele nenastala s ohledem na jeho popis události a charakter jeho činnosti v kampani. Městský soud tedy potvrdil názor žalovaného, že stěžovateli nebylo možno udělit mezinárodní ochranu podle § 12 zákona o azylu. Dále se městský soud zabýval tím, zda stěžovatel požádal o pomoc státní orgány, přičemž poukázal na to, že ani v průběhu správního řízení stěžovatel netvrdil, že by se domáhal přešetření postupu místních milicionářů, kteří jeho věc odmítli prošetřit a sepsat s ním alespoň protokol, a proto nelze jeho postup pokládat za účinné domáhání se nápravy u ukrajinských státních orgánů. Podmínkou pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu jako jedné z forem mezinárodní ochrany je, že se postižená osoba v zásadě vždy musí obrátit nejprve s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout. V případě Ukrajiny se o takovou zjevnou situaci nejedná. Žalovaný podle městského soudu nemohl posoudit, zda by adekvátní ochrana byla v zemi původu poskytnuta, jestliže se žalobce neobrátil na ukrajinské orgány kvůli nečinnosti policie. Ani skutková zjištění podle městského soudu nenasvědčovala tomu, že by v zemi původu nebyla pro žalobce dostupná kvalifikovaná ochrana ve smyslu čl. 7 odst. 2 Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. 4. 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, které z jiných důvodů potřebují mezinárodní ochranu. Výhrůžky a útoky spoluobčanů podle městského soudu lze považovat za útoky soukromých osob, nikoliv však za pronásledování ve smyslu azylového zákona. S odkazem na čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice a jí definované podmínky pro existenci účinné ochrany v zemi původu městský soud zdůraznil, že tyto podmínky byly naplněny, neboť na Ukrajině podle zpráv Ministerstva zahraničních věcí ČR existuje systém ochrany práv občanů, jakkoliv je v řadě ohledů nedokonalý, přičemž stěžovatel při pohovorech nesdělil, že by mu byla ochrana státními orgány odepřena. K námitce nedostatečného zjištění skutkového stavu žalovaným městský soud poukázal na to, že dle ustálené judikatury má žalovaný povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Povinnost zjistit skutkový stav věci má žalovaný pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu

správního řízení uvedl. Žalovaný vycházel z dostatečného množství podkladů, takže řízení nebylo zatíženo hrubým pochybení při zjišťování skutkového stavu. Napadené rozhodnutí bylo žalovaným dostatečně odůvodněno, a proto městský soud žalobu shledal jako nedůvodnou.

V **kasační stížnosti** proti napadenému rozsudku podané z důvodu § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) stěžovatel uvedl, že ze skutečností, které uvedl ve své žádosti o mezinárodní ochranu, nelze dovodit, že hlavním důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je snaha o legalizaci jeho pobytu na území České republiky. Z důvodu příslušnosti k arménské národnosti byla stěžovatelova rodina rovněž opakovaně podrobena svévolným výslechům ze strany policejních orgánů. Z toho stěžovatel dovozuje, že byla porušována jeho práva z důvodu příslušnosti k určité národnostní skupině. Dále podotkl, že původcem pronásledování nebo vážné újmy může být i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou. Stěžovatel poukázal na čl. 7 kvalifikační směrnice a namítl, že násilnosti páchané místním obyvatelstvem vůči jeho rodině opakovaně hlásil na policii, avšak ve věci se nic nezměnilo a policie neučinila žádná opatření k zajištění ochrany jeho rodiny. Naopak vůči nim byla ze stran policie uplatněna policejní opatření, která byla prováděna bez konkrétního podezření ve věci s odkazem na jeho národní příslušnost, tedy diskriminačním způsobem. Poskytovatelé ochrany tedy neposkytli ve smyslu kvalifikační směrnice stěžovateli účinnou ochranu, a proto lze státní orgány považovat za původce pronásledování ve smyslu § 2 odst. 9 zákona o azylu. Kromě toho stěžovatel namítal, že městský soud se nevypořádal s žalobní námitkou hrozícího nebezpečí krutého a nelidského zacházení, neboť nezohlednil zprávy neziskových organizací věnujících se ochraně lidských práv, z nichž vyplývá, že v ukrajinských věznicích a výslechových celách byly podezřelé osoby vystaveny nelidskému a krutému zacházení včetně bití, kopání a odpírání stravy. Stěžovatel se obává, že skutečnost, že celá jeho rodina požádala o mezinárodní ochranu, by v případě jejich návratu na území Ukrajiny vedla k jejich zatčení, po němž by byli podrobení krutému a nelidskému zacházení. Proto se stěžovatel nemůže vrátit na území Ukrajiny a z uvedených důvodů navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

Protože Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je podána včas a je proti napadenému rozsudku přípustná, zabýval se otázkou, zda kasační stížnost podstatně přesahuje svým významem vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla již jednou poskytnuta soudní ochrana individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci, přičemž další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, ale je podmíněn již výše uvedeným přesahem jeho vlastních zájmů.

Zároveň je třeba přihlédnout i k tomu, že případ stěžovatele byl již dříve řešen jak v řízení o udělení mezinárodní ochrany, tak i v následném přezkumu ve správním soudnictví. Nejvyšší správní soud tehdy po přezkoumání věci shledal, že kasační stížnost stěžovatele a jeho rodinných příslušníků proti zamítnutí žaloby Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, nebyla přijatelná (viz k tomu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2007, č. j. 4 Azs 18/2007 – 104). V posuzované věci žalovaný přitom opětovnou žádost stěžovatele znovu prozkoumal, provedl všechna potřebná dokazování (nový pohovor) a vydal ve věci nové (napadené) rozhodnutí o zamítnutí žádosti.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kriteria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 933/2006, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně (rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu); 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon (to znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně); 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s., ale také uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné upozornit, že stěžovatel neuvedl žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti. Poukazoval jednak na to, že práva jeho rodiny byla z důvodu příslušnosti k arménské národnosti porušována, že původcem pronásledování mohou být i soukromé osoby a také že jemu i jeho rodině hrozí v případě návratu na Ukrajinu důvodné nebezpečí z důvodu krutého a nelidského zacházení. Na všechny tyto námitky ovšem dává ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu ve věcech mezinárodní ochrany odpovědi. Nejvyšší správní soud se tak mohl zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti stěžovatele pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kriterií.

K první námitce stěžovatele lze uvést, že již byla v naprosto totožném obsahu a rozsahu posouzena v usnesení zdejšího soudu ze dne 26. 9. 2007, č. j. 4 Azs 18/2007 – 104, přístupném na www.nssoud.cz). V tomto usnesení Nejvyšší správní soud dospěl stran posouzení nebezpečí, které mělo stěžovateli a jeho rodině hrozit na Ukrajině od různých soukromých osob k závěru, že *„…se jedná přesně o situaci, kdy se stěžovatelé dostali do konfliktu nikoliv s ukrajinskou státní mocí, nýbrž s organizovanými skupinami osob, které svým vyhrožováním a poškozováním majetku i fyzickým násilím projevovaly svůj nesouhlas se zaměstnáním stěžovatele A. H. u jedné z politických stran. Jak bylo již ve správním řízení postaveno najisto, problémy stěžovatelů nebyly způsobeny vyjadřováním jejich politického přesvědčení či orientace, nýbrž faktem, že stěžovatel A. H. vykonával práci pro politickou stranu Viktora Janukovyče.“* Stěžovatel ve své druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany tuto námitku v podstatě zopakoval. Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že nestátní subjekty (soukromé osoby) mohou být původci jak pronásledování ve vztahu k osobám majícím nárok na udělení azylu, tak vážné újmy ve vztahu k osobám s nárokem na doplňkovou ochranu. Pro posouzení, zda je ochrana před vážnou újmou ze strany státu, kam má být žadatel navrácen, dostatečná, se uplatní výkladové pravidlo čl. 7 odst. 2 směrnice Rady 2004/83/ES, podle něhož se má zpravidla za to, že ochrana je poskytována, jestliže stát, či strany nebo organizace ovládající stát učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mimo jiné zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup (srv. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, přístupný na www.nssoud.cz). Vzhledem k tomu, že tvrzení stěžovatele o konfliktu s těmito osobami v době jeho pobytu na Ukrajině se opírá o tytéž skutkové okolnosti (stěžovatel i jeho rodina pobývali i po odmítnutí první kasační stížnosti pro nepřijatelnost stále v České republice) a městský soud postupoval při přezkumu napadeného rozhodnutí žalované ve shodě s tímto právním názorem, nemá Nejvyšší správní soud důvod ke změně svého právního názoru o nepřijatelnosti této námitky. Na tom nic nemůže změnit ani skutečnost, že ve druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel požadoval udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Podmínky pro udělení této formy mezinárodní ochrany jsou řešeny podrobně judikaturou Nejvyššího správního soudu. Tato forma azylu je podmíněna tím, že musí jít o případ zvláštního zřetele hodný, a rozhodnutí o ní je tedy ovládáno správním uvážením. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofu, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné

moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, přístupný na www.nssoud.cz). V tomto případě nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebyla řešena. Neudělení humanitárního azylu stěžovateli bylo přezkoumáno v předchozím řízení dostatečně a v souladu se zákonem, takže nedošlo k zásahu do právního postavení žadatele.

K druhé námitce týkající se nebezpečí nelidského zacházení a hrozícího týrání osoby stěžovatele a jeho rodiny po případném návratu na Ukrajinu se městský soud vyjádřil rovněž přezkoumatelně, přičemž vycházel ze zpráv o stavu lidských práv na Ukrajině pořizovaných Ministerstvem zahraničí ČR. Tento důvod byl již v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešen a v tomto případě nevyvstaly žádné nové skutkové ani právní skutečnosti, které by vyžadovaly doplnění, sjednocení či změnu judikatury. Zároveň soud dospěl k závěru, že nedošlo k zásahu do právního postavení stěžovatele v takové intenzitě, že by bylo třeba kasační stížnost přezkoumat meritorně jako přijatelnou. Nejvyšší správní soud k tomu navíc uvádí, že tato argumentace není relevantní v situaci, kdy byl v době vydání napadeného rozhodnutí žalovaného a dosud je na Ukrajině prezidentem právě Viktor Janukovyč, pro něhož měl stěžovatel dle svého tvrzení pracovat v předvolební kampani. Není tedy logické ani přesvědčivé tvrdit, že by stávající režim na Ukrajině měl ať již přímo či nepřímo působit právě stěžovateli jakékoliv potíže v případě jeho návratu do země původu. Ani tuto námitku tedy nelze považovat za přijatelnou, přičemž tato argumentace se vztahuje jak k samotnému důvodu pro udělení azylu, tak i důvodům pro neudělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Nedošlo tak k intenzivnímu zásahu do právního postavení žadatele, protože vyslovené právní názory žalovaného i městského soudu jsou v souladu se zákonem a s judikaturou Nejvyššího správního soudu.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje jeho vlastní zájmy.

Nejvyšší správní soud shledal z uvedených důvodů kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. srpna 2012

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu